

Guia docent

210132 - URB V - Urbanística V

Última modificació: 10/11/2022

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 740 - UOT - Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori.

Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2022 **Crèdits ECTS:** 5.0 **Idiomes:** Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Primer quadrimestre:
CARLES CROSAS ARMENGOL - Grup: 1SMA, Grup: 1SM1, Grup: 1SM2
MIGUEL COROMINAS AYALA - Grup: 1ST1, Grup: 1ST2
PEREMIQUÉ LLUCH, FRANCISCO - Grup: 1ST1, Grup: 1ST2

Altres: Primer quadrimestre:
CROSAS ARMENGOL, CARLES - 1SM1, 1SM2
BAYONA MAS, MARTA - 1SM1, 1SM2
CADAVAL NAREZO, EDUARDO - 1SM1, 1SM2
DE PAUW SOLÉ, ROBERT - 1SM1, 1SM2
GUARDIET LLOTGE, ADRIÀ - 1SM1, 1SM2
JORNET FORNER, SEBASTIÀ ANDREU - 1SM1, 1SM2
ROSELL GRATACOS, JOAQUIM - 1SMA
COROMINAS AYALA, MIGUEL - 1ST1, 1ST2
PEREMIQUÉ LLUCH, FRANCISCO - 1ST1, 1ST2
FONT FERRER, ANTONIO - 1ST1, 1ST2
LOPEZ CORDUENTE, M. AURORA - 1ST1, 1ST2
MARTÍ CASANOVAS, MIQUEL - 1ST1, 1ST2
PUIG ESTEBAN, FRANCISCO - 1ST1, 1ST2

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

- EP11. Capacitat per redactar projectes d'obra civil (T).
- EP12. Capacitat per dissenyar i executar projectes traçats urbans i projectes d'urbanització, jardineria i paisatge (T).
- EP13. Capacitat per aplicar normes i ordenances urbanístiques (T).
- EP14. Capacitat per elaborar estudis mediambientals, paisatgístics i de correcció d'impactes ambientals (T).
- EP18. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.
- EP19. Coneixement adequat de l'ecologia, la sostenibilitat i els principis de conservació de recursos energètics i mediambientals.
- EP1. Aptitud per suprimir barreres arquitectòniques (T).
- EP20. Coneixement adequat de les tradicions arquitectòniques, urbanístiques i paisatgístiques de la cultura occidental, així com els seus fonaments tècnics, climàtics, econòmics, socials i ideològics.
- EP22. Coneixement adequat de la relació entre els patrons culturals i les responsabilitats socials de l'arquitecte.
- EP24. Coneixement adequat de la sociologia, teoria, economia i història urbanes.
- EP28. Coneixement de la taxació de bens immobles.
- EP25. Coneixement adequat dels fonaments metodològics del planejament urbà i l'ordenació territorial i metropolitana.
- EP3. Aptitud per catalogar el patrimoni edificat i urbà i planificar la seva protecció (T).
- EP26. Coneixement de la reglamentació civil, administrativa, urbanística, de l'edificació i de la indústria relativa a l'exercici professional.
- EP29. Coneixement dels mecanismes de redacció i gestió dels plans urbanístics a qualsevol escala.
- EP5. Capacitat per a la concepció, la pràctica i el desenvolupament de projectes urbans (T).
- EP7. Capacitat per elaborar programes funcionals d'edificis i espais urbans (T).

Genèriques:

CG7. Comprendre les relacions entre les persones i els edificis i entre aquests i el seu entorn, així com la necessitat de relacionar els edificis i els espais situats entre ells en funció de les necessitats i de l'escala humana.

CG3. Conèixer l'urbanisme i les tècniques aplicades en el procés de planificació.

Transversals:

CT2. Sostenibilitat i compromís social: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

CT3. Aprenentatge autònom: Detectar carències en el propi coneixement i superar-les per mitjà de la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

CT5. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.

CT6. Ús solvent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultat d'aquesta gestió.

Bàsiques:

CB1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posterior amb un grau alt d'autonomia.

METODOLOGIES DOCENTS

Activitats presencials

Grup Hores setmana

T Lliçó magistral/mètode expositiu Gran (50/90) 0,8

T Classe expositiva participativa Gran (50/90) 0,2

L Classes pràctiques Petit (10/30) 1,8

L Estudi de casos Petit (10/30) 0,4

L Treball en grup Petit (10/30) 0,8

AD Tutories Aprenentatge dirigit (>10) 12,5h/semestre

Activitats no presencials

Hores semestre

-Treball autònom 70

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura Urbanística V pretén introduir l'estudiant en la projectació d'un fragment estratègic de la ciutat per a la seva reforma amb caràcter complex, amb forta interrelació compositiva, morfològica i funcional amb els teixits urbans de l'entorn i que entrellaci la barreja d'usos i funcions amb reflexions sobre la viabilitat, els espais oberts i l'arquitectura.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	70,0	56.00
Hores grup gran	11,0	8.80
Hores grup petit	32,0	25.60

Tipus	Hores	Percentatge
Hores activitats dirigides	12,0	9.60

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

- REFORMA URBANA I ESPAI PÚBLIC

Descripció:

El curs d'Urbanística V es troba a l'últim curs de l'ensenyament troncal de l'Urbanisme a l'ETSAB i té un contingut clarament projectual.

Comporta una necessària immersió en els coneixements adquirits en cursos anteriors que, conjuntament amb les classes teòriques i pràctiques del curs, seran claus per a la reflexió i ajudaran en les decisions projectuals per abordar de forma global un problema urbà complex.

L'escala del projecte es troba a cavall entre la definició arquitectònica i l'ordenació urbanística, i es tracta un espai urbà de dimensió acotada amb una càrrega voluntària de fer arquitectura de la ciutat, independent de l'arquitectura dels edificis. Tot ha de concretar-se en un projecte travat capaç d'executar-se en un termini raonable amb força pròpia i amb capacitat de tensionar l'entorn. Així, no es tracta de limitar-se al perímetre propi de l'actuació sinó de veure com pot influir en la regeneració dels teixits circumdants. Sovint en el programa d'aquestes actuacions hi ha un component públic important en la inversió i proporció també important d'usos col·lectius.

El curs té format taller i algunes lliçons teòriques i instrumentals de suport se succeeixen amb seminaris de presentació de casos de projectes urbanístics anàlegs.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 3h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Sistemes d'avaluació Avaluació Continuada Avaluació Final

Presentacions orals 10% 10%
Treballs i exercicis individuals 10% 10%
Treballs i exercicis en grup 70% 70%
Avaluació de projectes 10% 10%

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

Avaluació continuada telemàtica

En les situacions de docència online, l'avaluació continuada es produirà de manera sincrònica i asincrònica, pels mitjans que estableixi la Universitat i el Centre, amb un registre periòdic de l'activitat acadèmica mitjançant entregues, fòrums, qüestionaris o qualsevol altre mitjà que faciliti la plataforma Atenea, o les eines alternatives que siguin proporcionades al professorat. En les situacions en les quals aquesta docència telemàtica es produeixi amb la docència presencial ja iniciada, o per qüestions d'ordre extraacadèmic, les alteracions de les ponderacions o sistemes de control regular de la docència seran comunicats detalladament a tots els estudiants a la Atenea de cada assignatura.

Avaluació final telemàtica

Si l'avaluació continuada telemàtica no és positiva, es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en format telemàtic que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable i els mitjans i eines TIC que proporcioni la Universitat o el Centre.

Les mesures d'adaptació a la docència no presencial s'implementaran atenent als criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals per tal de garantir el compliment de la legislació en matèria de Protecció de Dades Personals (RGPD i LOPDGD)

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Cities X lines: a new lens for the urbanistic project., [Rovereto]: Nicolodi, 2006.
- Solà-Morales i Rubió, M. De cosas urbanas. Barcelona: Gustavo Gili, 2008. ISBN 9788425222603.
- Barcelona enllaços = Barcelona enlacs = Barcelona links. Barcelona: Laboratori d'Urbanisme de Barcelona, 2013. ISBN 9788461662746.
- "El Proyecto Urbano I". UR: urbanismo revista: publicación internacional periódica del Laboratorio de Urbanismo de Barcelona, 1987, núm. 5 [en línia]. [Consulta: 30/09/2020]. Disponible a: <http://upcommons.upc.edu/revistes/handle/2099/2548>.
- Solà-Morales Rubió, Manuel de. "La segunda historia del proyecto urbano". UR: urbanismo revista: publicación internacional periódica del Laboratorio de Urbanismo de Barcelona, núm. 6 [en línia]. 1987, núm. 5 [Consulta: 28/07/2020]. Disponible a: <http://upcommons.upc.edu/revistes/handle/2099/2548>.
- Mangin, D.; Panerai, P. Projet urbain. Marseille: Parenthèses, 1999. ISBN 2863646044.

Complementària:

- Projets urbains durables : stratégies. Paris: Le Moniteur, 2012. ISBN 9782281195309.
- El Projecte urbà: una experiència docent. Barcelona: Edicions UPC, 1999. ISBN 8483013517.
- Bacon, E. N. Design of cities. Harmondsworth, England: Penguin Books, 1976. ISBN 8476095899.
- Roca, E [et al.]. Glòries, reforma urbana i espai públic = Glòries, reforma urbana y espacio público [en línia]. Barcelona: Edicions ETSAB, 2011 [Consulta: 18/06/2021]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/341333>. ISBN 9788460812012.
- Barcelona, transformació: plans i projectes. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2008. ISBN 9788498500929.
- Plans i projectes per Barcelona, 2011-2015. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2015. ISBN 9788498506921.
- Baum, M.; Christiaanse, K. City as loft: adaptative reuse as a resource for sustainable urban development. Zürich : ETH Zurich: GTA Verlag, 2012. ISBN 3856763023.
- Bergevoet, T.; Van Tuijl, M. The Flexible city: sustainable solutions for a Europe in transition. Rotterdam: nai010 publishers, 2016. ISBN 9789462082878.

- Rowe, C.; Koetter, F. Collage City. Cambridge (Mass.), etc: The MIT Press, 1980?. ISBN 2858507120.
- Glosario de reciclaje urbano. Valencia: General de Ediciones de Arquitectura, 2014. ISBN 9788493984564.

RECURSOS

Altres recursos:

Els materials i documents de l'assignatura poden estar redactats indistintament en qualsevol dels idiomes d'impartició.